

ઇબાદાત ઔર તાલીમ કા તરીકા (રસૂલુલ્લાહﷺ કી ઝિન્દગી સે)

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

*મુસ્લિમ, રાવી હઝરત જાબિર બિન સમુરા રદી.
મે રસૂલુલ્લાહﷺ કે સાથ નમાઝ પઢતા થા, આપ કી નમાઝ ભી ન ઝ્યાદા લમ્બી ઔર ન છોટી હોતી થી ઔર ખુતબા ભી ન બહુત લમ્બા ઔર ન બહુત છોટા હોતા થા.

*બુખારી, રાવી હઝરત અબૂ કતાદા રદી.
રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કિ મે નમાઝ કે લિયે આતા હૂં ઔર જી ચાહતા હે કિ મે લમ્બી નમાઝ પઢાઉ, ફિર કિસી બચ્ચે કે રોને કી આવાઝ કાન મે પડતી હે તો નમાઝ કો મુખ્તસર કર દેતા હૂં ક્યૂકી મુઝે યે બાત પસન્દ નહીં હે કિ નમાઝ લમ્બી કર કે બચ્ચે કી માં કો ઝહમત મે મુબતલા કરૂ. આપﷺ કે ઝમાને મે ઔરતેં ભી મસ્જિદ મે આતી ઔર

નમાઝ જમાત કે સાથ પઢતી થી, ઉન મે બચ્ચોં વાલી માયેં ભી હોતી, ઘર પર કૈસે છોડતી, ઇસ હદીસ મે ઇન્હીં બચ્ચોં ઔર ઔરતોં કે બારે મે ફરમાયા ગયા હે. ઇસમે ઉન ઇમામોં કે લિયે સબક હે જો મુકતદિયોં કે હાલાત સે બેખબર હોકર લમ્બી કિરત ફરમાતે હે.

*બુખારી, રાવી હઝરત ઝિયાદ રદી.
હઝરત મુગીરા (રદી) કો બયાન કરતે સુના કિ રસૂલુલ્લાહﷺ તહજ્જુદ કી નમાઝ મે ખડે રહતે યહા તક કી આપકે દોનોં પાઁવ સૂજ જાતે. ઉસપર લોગ કહતે કિ ઇતની ઝહમત આપ ક્યૂ ઉઠાતે હે? ઉનકો જવાબ દેતે કિ ક્યા મે શુક્રગુઝાર બન્દા ના બનુ.

*બુખારી, રાવી હઝરત આયશા રદી.
રસૂલુલ્લાહﷺ લોગો કો ઐસે હી કામ કરને કા હુક્મ દેતે થે જિસે વો કર સકતે જો ઉનકે બસ મે હોતા.

*મુસ્લિમ, રાવી હઝરત મુઆવિયા બિન હકમ સુલમી રદી.
મે રસૂલુલ્લાહﷺ કે સાથ નમાઝ પઢ રહા થા કિ ઇતને મે એક આદમી કો છીક આઈ તો મેને નમાઝ પઢતે હી મે

યરહમુકલ્લાહ કહ દિયા તો લોગો ને મુઝ પર નિગાહ ડાલી, મેને કહા કિ અલ્લાહ તુમ્હે જિન્દા રખે, તુમ લોગ ક્યૂ મુઝે દેખતે હો, તો ઉન્હોં ને મુઝે ચુપ હો જાને કે લિયે કહા, તો મે ચુપ હો ગયા. જબ રઆપﷺ નમાઝ પઢ ચુકે, મેરે માં બાપ આપﷺ પર કુર્બાન, મેને આપﷺ સે બેહતર તાલીમ વ તરબિયત કરને વાલા ન તો પહલે દેખા ન બાદ મે દેખા. આપﷺ ને ન તો મુઝે ડાંતા ન મારા ઔર ન બુરા ભલા કહા, સિર્ફ ઇતના કહા યે નમાઝ હે ઇસમે બાત ચીત મુનાસિબ નહીં હે, નમાઝ તો નામ હે અલ્લાહ કી પાકી બયાન કરને કા, ઉસ કી બડાઈ બયાન કરને કા ઔર કુરાન પઢને કા.

*બુખારી, રાવી હઝરત અબૂ હુરૈરા રદી.
એક બદદુ ને મસ્જિદ મે પેશાબ કર દિયા તો લોગ મારને પીટને કે લિયે દૌડે રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા ઉસકો છોડ દો, ઉસકે પેશાબ પર એક ડોલ પાની ડાલ કર બહા દો, તુમ લોગ તો ઇસલિયે ભેજે ગયે હો કિ દીન કી તરફ લોગો કો ખીંચો ઔર દીન કો ઉનકે લિયે આસાન બનાવો. તુમ્હે ઇસલિયે અલ્લાહ ને નહીં ભેજા હે કિ અપને ગૈર હકીમાના તરીકે સે લોગો કે લિયે દીન કી તરફ આના મુશ્કિલ બના

દો. આપﷺ ને હઝરત અબૂ મૂસા ઔર હઝરત મુઆઝ રદી) કો યમન ભેજતે વકત યે વસિય્યત ફરમાઈ યસ્સિરા વલા તુઅસ્સિરા વ સક્કિના વલા તુનફ્ફિરા. તુમ દોનોં વહાં કે લોગો કે સામને દીન કો ઇતની ખૂબસૂરતી સે પેશ કરના કિ વો ઉન્હેં આસાન માલૂમ હો, ઐસા ઢંગ ન અપનાના જિસકે નતીજે મે દીન કો લોગ મુશ્કિલ સમઝને લગે ઔર લોગો કો અપને સે માનૂસ કરના, ન ઉન્હેં અપને સે બિદકાના ઔર ન ભડકાના.

*બુખારી વ મુસ્લિમ, રાવી હઝરત માલિક બિન હુવૈરિસ રદી.
હમ કુછ હમ ઉમ્ર નવજવાન દીન કા ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે રસૂલુલ્લાહﷺ કે પાસ આયે, યહા હમ 20 દિન તક ઠહરે. આપﷺ બહુત હી રહીમ ઔર નર્મ મુઆમલા કરને વાલે થે. આપﷺ ને મહસૂસ કિયા કિ હમ અપને ઘર જાના ચાહતે હે તો આપને હમસે પૂછા કિ તુમ્હારે પીછે કૌન લોગ હે? હમને બતાયા, તો આપને ફરમાયા કિ અપને બીવી બચ્ચો મે વાપસ જાવો ઔર જો કુછ તુમને સીખા હે ઉન્હેં સિખાવો, ઔર ભલી બાતે બતાવો, ઔર ફલા-ફલા નમાઝ

વકત પર પઢો.

એક રિવાયત મે યે ભી હે, ઔર તુમને મુઝે જિસ તરહ નમાઝ પઢતે દેખા હે ઉસી તરહ તુમ ભી પઢના ઔર જબ નમાઝ કા વકત આ જાયે તો તુમમે સે કોઈ અઝાન દેદે ઔર જો તુમમે ઇલ્મ ઔર સીરત કે લિહાઝ સે બઢા હુઆ હો વો ઇમામત કરે.

